



## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปแล้วว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้เป็นภาษากลางสำหรับชนต่างชาติต่างภาษา และยังเป็นภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารในระหว่างประเทศทั่วโลก ซึ่งเห็นได้จากการใช้ภาษาอังกฤษในการจราจรทางอากาศ ณ สนามบินนานาชาติ ใช้ในการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ การประชุมนานาชาติ และการพาณิชย์ นอกจากนี้วิทยาการใหม่ ๆ ทั้งทางด้านการศึกษา ธุรกิจ การเมืองและเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ล้วนพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษเกือบทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้ทางวิทยาการ ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังนั้นการดำรงชีวิตอยู่ในโลกของความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ จะเรียนรู้เพียงภาษาแม่ภาษาเดียวย่อมไม่เป็นการเพียงพอ ต้องศึกษาภาษาอังกฤษควบคู่ไปด้วย ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษานานาชาติ (International Language) ที่จำนวนพลเมืองของโลกมากกว่าครึ่งได้เรียนรู้ และใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างกัน (บังอร สว่างวโรรส, 2527)

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ต้องเกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษเกือบตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นบุคคลระดับอาชีพใด ๆ จะต้องพบเห็นและใช้ภาษาอังกฤษอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะความก้าวหน้าทางวิทยาการ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การคมนาคม การติดต่อระหว่างประเทศเป็นไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น จึงทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อประเทศไทยเพิ่มขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ตลอดจนการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการมองเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษและยอมรับว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น จึงกำหนดให้มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับ

ประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 โดยให้เป็นวิชาเลือกอยู่ในกลุ่ม  
 ประสบการณ์พิเศษ ซึ่งกลุ่มประสบการณ์พิเศษนี้ประกอบด้วยวิชาภาษาอังกฤษและวิชาการงาน  
 ที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต โรงเรียนจะเลือกสอนวิชาใดวิชาหนึ่งได้ตามความเหมาะสมกับสภาพ  
 ท้องถิ่นและความพร้อม และโรงเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษกันมาก (ปานตา  
 ใช้เทียมวงศ์ ใน สมาน อมรวิวัฒน์, แรมสมร อยู่สถาพร และ โสภภาพรณ ชยสมบัติ,  
 2524) เนื่องจากภาษาอังกฤษใช้ครูคนเดียวสอนได้ ส่วนวิชาชีพต้องใช้ครูหลายคน บางครั้ง  
 ต้องเชิญวิทยากรท้องถิ่นหรือคนอื่น ๆ มาสอน เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนก็มาก ราคาแพง  
 ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มี และวิชาชีพที่มีอยู่แล้วในหลักสูตรปกติ ประการสำคัญเป็นการ  
 ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองทั้งหลาย ที่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ  
 (สมาน แสงมะลิ, 2525)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มี  
 จุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์  
 ทางภาษาและเพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน พร้อมทั้งสร้าง  
 เจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2525) จาก  
 จุดประสงค์ดังกล่าวทำให้การสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร  
 (Communicative Approach) โดยยึดผู้เรียนและกิจกรรมเป็นศูนย์กลางในการสอน  
 เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้ทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะ  
 การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยไม่เน้นการท่องจำกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ใน  
 ระดับ เริ่มเรียน //

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ทักษะการเขียนถูกจัดให้อยู่ในอันดับ  
 สุดท้าย เพราะการที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการเขียนได้ต้องมีพื้นฐานในทักษะการฟัง  
 การพูด และการอ่านก่อน (Heaton, 1975) นอกจากนี้ทักษะการเขียนยังเป็นทักษะที่มี  
 ความสลับซับซ้อน ยุ่งยาก และยากที่สุด เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับ  
 ความคิด ผู้เขียนต้องคิดก่อนเสมอว่าจะเขียนอะไร เขียนให้ใครอ่านมีจุดมุ่งหมายอย่างไร  
 ผู้เขียนต้องรวบรวมข้อมูล เลือกสรร สิ่งที่ต้องการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษร  
 โดยต้องอาศัยความรู้ความสามารถด้านกลไกของการเขียนหลายอย่าง เป็นต้นว่า การเขียน  
 ลายมือ การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเรียบเรียงคำ ข้อความตลอดจน

การใช้ภาษา ส่วนนวนโวหารให้ถูกต้องตามโครงสร้างของภาษา (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532) จึงจะสามารถเขียนได้ดีและติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ของตนไปให้ผู้อื่นทราบ เข้าใจตรงกับผู้เขียน ดังนั้นการเขียนจึงต้องกลับกรองความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับมาเพื่อ แสดงออกเป็นข้อเขียนที่สื่อความได้ (พิมพ์พันธ์ เวสสะโกศล, 2533)

แม้ว่าทักษะการเขียนจะเป็นทักษะสุดท้ายที่ยุ่งยากซับซ้อน แต่ทักษะการเขียนก็มีความสำคัญ ดังที่ กัญญา ลินธรานนท์ และคณะ (2523) ได้สำรวจอัตราการใช้ภาษาอังกฤษด้านต่าง ๆ ได้แก่ การติดต่อโต้ตอบทางหนังสือ การสนทนาด้วยวาจา การแปล การอ่าน รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ พบว่า อัตราการใช้ด้านการโต้ตอบทางหนังสือ มีมากถึงร้อยละ 63.5 และ อัจฉรา วงศ์โสธร และคณะ (2524) ได้สำรวจความต้องการของสังคมต่อการใช้ภาษาอังกฤษ พบว่า ทักษะที่จำเป็นต้องใช้มากที่สุด คือ ทักษะการอ่าน ทักษะที่จำเป็นต้องใช้รองลงมาคือ ทักษะการเขียน การฟัง และการพูด ตามลำดับ นอกจากนี้การเขียนยังทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิง เป็นเครื่องวัดความสามารถและความก้าวหน้าในการเรียน ซึ่งทักษะอื่นทำได้ไม่ชัดเจน อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นเครื่องเสริมแรงทักษะอื่น ๆ รวมทั้งเป็นเครื่องเสริมความสามารถในการเรียนของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นอกจากนี้การเขียนยังใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนจดหมาย การเขียนโทรเลข การเขียนแบบฟอร์ม การเขียนบัตรเชิญ การเขียนบันทึกความทรงจำ เป็นต้น (พวงเพ็ญ อินทรประวัติ, 2522)

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็น แต่สภาพการเรียนการสอนทักษะการเขียนในระดับประถมศึกษายังไม่บรรลุผลสำเร็จตามที่หลักสูตรคาดหวัง คือ ให้นักเรียนเขียนสะกดคำศัพท์ เขียนประโยค ตลอดจนข้อความสั้น ๆ ได้ถูกต้อง ดังงานวิจัยของ กัญญา ลินธรานนท์ (2526) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเดิม ข้อความให้สมบูรณ์ การเขียนเรียงคำให้เป็นประโยค และการเขียนบรรยายภาพ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำจนเกือบอยู่ในระดับที่ต้องแก้ไข และสำนักงานการทดสอบของกระทรวงศึกษาธิการ (2526) ได้ตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 พบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีนักเรียนผ่านเกณฑ์น้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูรศรี วรชัยพิทักษ์ (2527) ที่ศึกษาความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในระดับที่ต้องแก้ไข

จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับที่อ่อนมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนไม่ได้รับการฝึกทักษะการเขียนเท่าที่ควร หรือบางครั้งไม่ได้รับการฝึกเลย เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะสุดท้าย และเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความรู้ในการสอนหลายด้าน เช่น ความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งครูผู้สอนภาษาอังกฤษยังไม่เห็นความสำคัญของทักษะการเขียนมากนัก ดังที่ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน (2528) ได้ทำวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของครู เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการพูด ร้อยละ 18.82 ทักษะการอ่าน ร้อยละ 15.31 ทักษะการฟัง ร้อยละ 10.52 และทักษะการเขียน ร้อยละ 9.40 แสดงให้เห็นว่าครูให้ความสำคัญและต้องการสอนทักษะการพูดมากกว่าทักษะอื่น ๆ โดยเฉพาะทักษะการเขียนอยู่ในความต้องการสอนของครูเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งอาจเป็นเพราะหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาเน้นทักษะการฟังและทักษะการพูดเป็นอันดับแรก ทำให้ครูอาจจะละเลยทักษะที่สูงขึ้นไป และการสอนของครูไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ครูสอนอาจจะละเลยทักษะที่สูงขึ้นไป และการสอนของครูไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ครูสอนทักษะการเขียนโดยให้นักเรียนเขียนตามคำบอก หรือเขียนรายงาน ซึ่งนักเรียนเองมองไม่เห็นความสำคัญและไม่เห็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ ทำให้ทักษะการเขียนไม่ได้รับความสนใจและไม่ได้รับการฝึกฝนเท่าที่ควร

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอตามที่หลักสูตรกำหนด ด้วยสาเหตุดังกล่าวมาแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวการสอนที่อาจจะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนให้บังเกิดผลดีขึ้น คือ การสอนด้วยกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้

กระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ (Mastery Learning Process) เป็นกระบวนการเรียนที่ต้องให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนอย่างชัดเจนถึงเกณฑ์การรอบรู้ที่กำหนดไว้ และการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้จะเริ่มตั้งแต่การแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ระหว่างการเรียนการสอนจะมีการทดสอบและสอนซ่อมเสริมเกือบตลอดเวลา เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน (Bloom, 1976)

รูปแบบกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้เกิดจาก บลูม (Bloom, 1976) ได้นำแนวคิดของ แครร์โรลล์ (Carroll, 1963) มาเป็นพื้นฐานในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยมีตัวแปรเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเรียน องค์ประกอบทางด้านจิตใจก่อนเรียนและคุณภาพของการสอน ซึ่งตัวแปรเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดผลการเรียน อัตราการเรียนรู้อัตรา และผลทางด้านจิตใจหลังเรียน บลูม ให้ความสำคัญเกี่ยวกับตัวแปรด้านคุณภาพการสอนมากซึ่งคุณภาพการสอนนี้ประกอบด้วย

1. การชี้แนะ (Cues) หมายถึง การอธิบายของครูที่ให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนตั้งแต่ต้นว่า เมื่อเรียนแล้วจะมีความสามารถอะไรบ้าง จะมีวิธีเรียนอย่างไร และนักเรียนจะต้องทำอะไรบ้าง และทำอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน (Participation) ในการเรียนการสอน จะต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตนเองในส่วนที่เป็นเรื่องของตน ตลอดจนรู้สึกตอบสนองในกิจกรรมการเรียน เป็นกลุ่มอย่างพอเพียงกับความสามารถของแต่ละคน
3. การเสริมแรง (Reinforcement) ในการดำเนินการสอน ครูต้องให้สิ่งเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ครูต้องเลือกการให้รางวัลและการลงโทษให้เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล สิ่งเสริมแรงอาจเป็นวัตถุหรือวาจาก็ได้
4. การให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback and Correction) ครูต้องแจ้งผลการเรียนและข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียนให้นักเรียนทราบทันที ว่านักเรียนมีความสามารถในการเรียนเพียงใด มีข้อบกพร่องตรงไหน ครูต้องแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนควบคู่กับการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีความสามารถที่จะเรียนบทเรียนต่อไปได้

ต่อมา ฮอททคิส (Hotchkis, 1986) อาจารย์มหาวิทยาลัยแมคโครวีร์ สนใจรูปแบบการเรียนเพื่อรอบรู้ ได้ศึกษาและพัฒนาขั้นการดำเนินการสอน โดยแบ่งลำดับขั้นตอนการสอนออกเป็น 5 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นการรับรู้ (Acquisition) ขั้นนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาใหม่จากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดให้ นักเรียนจะรับรู้เนื้อหาได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ครูผู้สอนต้องจัดเตรียมกิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ให้พร้อมและเหมาะสมกับนักเรียน
2. ขั้นเกิดความแม่นยำ (Fluency) หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้แล้ว ครูจะต้องหากิจกรรมมาให้เด็กฝึกเพื่อให้เกิดความแม่นยำ รวดเร็วในเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว
3. ขั้นเกิดความคงทน (Maintenance) ขั้นนี้เป็นขั้นฝึกให้นักเรียนมีความสามารถจดจำสิ่งที่เรียนไปแล้วได้นานและถาวร ซึ่งครูผู้สอนทำได้ คือ การให้นักเรียนทำกิจกรรม มอบหมายงานให้ทำ และทดสอบอยู่เสมอ ๆ
4. ขั้นนำไปประยุกต์ใช้ (Application) จากการเรียนด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะมีความแม่นยำและจำได้ นักเรียนจะต้องนำความรู้ที่ได้นั้นไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับบทเรียนและสภาพแวดล้อมที่นักเรียนมีประสบการณ์อยู่ในนักเรียน เพื่อให้นักเรียนใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา
5. ขั้นปรับใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ (Adaptation) ในขั้นนี้ต้องการให้นักเรียนนำความรู้ทั้งหมดที่ได้รับมาปรับใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องจัดหากิจกรรมหรือวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะต้องทำให้นักเรียนเผชิญกับปัญหาในโลกของความจริง และหาแนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

การสอนตามขั้นตอนทั้ง 5 นี้ ฮอททคิส เน้นการสอนให้เกิดความคิดรวบยอดสอนให้เกิดความแม่นยำ และการปรับพฤติกรรมของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกเป็นเครื่องมือ

ฮอททคิส ได้นำรูปแบบการเรียนและขั้นตอนการสอนที่เขาพัฒนาขึ้นไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในประเทศออสเตรเลีย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ เมื่อสิ้นสุดการทดลองสอนและได้ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปรากฏว่า

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สามารถพัฒนาการเรียนของตนให้ดีขึ้นถึงเกณฑ์ที่กำหนด

จากการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยคาดว่ากระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้นี้อาจจะช่วยแก้ปัญหาและสามารถพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำด้วยกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำด้วยกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้

### สมมติฐานของการวิจัย

การสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เป็นการสอนที่มีความยุ่งยากและซับซ้อน ครูผู้สอนต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการเตรียมการจัดกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน ตลอดจนการเลือกใช้สื่ออุปกรณ์การสอนก็ต้องสนองต่อการพัฒนาทักษะการเขียน จึงจะสามารถทำให้ทักษะการเขียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ (ปาริฉัตร สรญาณธนาวุธ, 2531)

กระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ เป็นกระบวนการเรียนที่มีลำดับขั้นตอนการสอนที่เป็นระบบระเบียบ โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การพิจารณาขั้นตอนและการจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และเป็นระบบการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการให้แรงเสริมแก่นักเรียนเพื่อจูงใจให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน รวมทั้งการให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะทำให้นักเรียนรู้ข้อบกพร่องของตนเองและหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น นอกจากนี้กระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ยังช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นถึงเกณฑ์ที่กำหนด ดังงานวิจัยของ พวงพกา เจริญวิจิตร (2530) มนัสสวาท โททะยะ (2531) กรองทอง โพธิทอง (2532)

ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนสูงกว่าการเรียนด้วยวิธีการสอนอย่างอื่น โดยเฉพาะนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ถ้าได้รับการสอนด้วยกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นเกือบเท่านักเรียนที่เรียนเก่ง (ชัยศักดิ์ สิลางวิสกุล, 2533)

เกณฑ์หรือมาตรฐานการเรียนเพื่อรอบรู้ เป็นตัวกำหนดว่านักเรียนมีความรู้ในเนื้อหา นั้นหรือไม่ ซึ่งนักวัดผลหลายท่านได้สรุปการผ่านเกณฑ์การรอบรู้โดยถือเอาคะแนนร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม แต่ถ้ามีข้อจำกัดอื่น เช่น ข้อสอบยาก-ง่ายหรือนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำหรือสูงเกินไป สามารถเพิ่มหรือลดเกณฑ์การผ่านได้ตามความสมควร (สุธรรม จันทรหอม, 2531) ซึ่งเมื่อลดแล้วเกณฑ์การรอบรู้จะอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ ที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงถึงเกณฑ์การรอบรู้ ร้อยละ 75

#### ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2534 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ จำนวน 30 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 3 เฉพาะเกี่ยวกับทักษะการเขียนที่ระบุไว้ในหนังสือ English Is Fun เล่ม 4 บทที่ 12-15 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้แก่

1. การเขียนเล่ากิจกรรมที่กระทำไปแล้ว
2. การเขียนเล่ากิจกรรมที่จะกระทำ
3. การเขียนบรรยายรูปร่างลักษณะของบุคคล
4. การเขียนกรอกแบบฟอร์มประวัติส่วนตัว
5. การเขียนบอกความเจ็บป่วย



### คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ ในการเขียนภาษาอังกฤษตามหลักสูตร วิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำหนดไว้ 5 ด้าน คือ

1. การเขียนเล่ากิจกรรมที่กระทำไปแล้ว
2. การเขียนเล่ากิจกรรมที่จะกระทำ
3. การเขียนบรรยายรูปร่างลักษณะของบุคคล
4. การเขียนกรอกแบบฟอร์มประวัติส่วนตัว
5. การเขียนบอกความเจ็บป่วย

ที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ ประเมินได้จากการทำแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้คะแนนอย่างต่ำร้อยละ 75

กระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ หมายถึง การจัดระบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของ ฮอททคิส ที่คำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน และสอนให้นักเรียน เกิดความคิดรวบยอดในสิ่งที่เรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ มีลำดับขั้นตอนในการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนทำการสอน โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หากพบข้อบกพร่องจะสอนซ่อมเสริมส่วนที่บกพร่องนั้นก่อนจนนักเรียนมีพื้นฐานในการเรียนเท่ากัน

ขั้นที่ 2 แจกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนการสอน และเกณฑ์สัมฤทธิ์ผลของการรอบรู้ให้นักเรียนทราบก่อนสอน

ขั้นที่ 3 ดำเนินการสอน โดยใช้กิจกรรมและอุปกรณ์ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้น คือ

1. ขั้นการรับรู้ สอนเนื้อหาใหม่โดยใช้การเล่าเรื่องประกอบภาพ
2. ขั้นเกิดความคล่องตัว ให้นักเรียนฝึกความแม่นยำในเนื้อหาที่เรียนมา โดยการทำแบบฝึก
3. ขั้นเกิดความคงทน ฝึกความคงทนในการจำของนักเรียนโดยใช้เกม และทำแบบฝึกหลังเล่นเกมแล้ว

4. ชื่อนำไปประยุกต์ใช้ ฝึกให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนไปประยุกต์ใช้ โดยให้ทำแบบฝึกเอง ครูไม่อธิบาย

5. ชั้นปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ให้นักเรียนทำแบบฝึกที่เป็น สถานการณ์จำลอง หรือแสดงบทบาทสมมติ เพื่อฝึกการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ให้ เหมาะกับเหตุการณ์ ในระหว่างที่เรียน นักเรียนจะต้องบันทึกผลความก้าวหน้าในการทำแบบฝึกทุกครั้ง และต้อง รับการซ่อมเสริม ถ้าคะแนนการทำแบบฝึกไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด

ชั้นที่ 4 ทดสอบ เนื้อหาเมื่อเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น เพื่อหาข้อบกพร่องในการเรียนและสอนซ่อมเสริม ถ้านักเรียนไม่ผ่านตาม เกณฑ์การ รอบรู้ที่นักเรียนจะต้องทำแบบทดสอบให้ได้ถึงร้อยละ 75 ถ้าไม่ถึงครูต้องสอนซ่อมเสริมเป็น รายบุคคลหรือ เป็นกลุ่มจนนักเรียนผ่านจึงจะเรียนในหน่วยต่อไป

ชั้นที่ 5 ทดสอบเมื่อนักเรียนเรียนจบทั้ง 5 หน่วย เพื่อประเมินผลการเรียนของ นักเรียนด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ หมายถึง นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนชุมชนหนองสองห้อง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมคะแนน 2 ภาคเรียน ไม่เกินระดับ 2

ความรู้พื้นฐาน หมายถึง ความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างการใช้ภาษา และความเข้าใจในการอ่าน ตั้งแต่บทที่ 1-11 ในหนังสือ English Is Fun เล่ม 3 และ 4

#### ข้อตกลงเบื้องต้น

เกณฑ์การรอบรู้ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งแตกต่างจากเกณฑ์ การรอบรู้โดยทั่วไปร้อยละ 80 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถของตัวอย่างประชากรที่ เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้แผนการสอน แบบฝึก และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษตามกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ เพื่อครุณาไปปรับใช้ประกอบการสอนต่อไป
2. ได้แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษให้ได้ผลดียิ่งขึ้น